

Міністерство освіти і науки України
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Суми, Україна)
Інститут інноваційних технологій і змісту освіти (Київ, Україна)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (Київ, Україна)
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (Суми, Україна)
Класичний приватний університет (Запоріжжя, Україна)
Казахський національний університет імені аль-Фарабі (Алмати, Казахстан)
Узбекський научно-дослідницький інститут педагогічних наук
імені Т. Н. Кары Ниязи (Ташкент, Узбекистан)
Gdacska Wyższa Szkoła Humanistyczna (Gdansk, Polska)

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ: ФІЛОСОФІЯ, ПСИХОЛОГІЯ, ПЕДАГОГІКА

*Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції*

8 грудня 2016 р.

У трьох частинах

Частина 2

Суми - 2016

УДК 37:001.895(063)

ББК 74.00я43

О 72

*Рекомендовано до друку Вченою радою
КЗ Сумський інститут післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 21 від 29 листопада 2016 р.)*

Редакційна колегія:

Б. А. Бойченко – кандидат педагогічних наук, доцент
С. І. Дегтярьов – доктор історичних наук, доцент
О. В. Зосименко – кандидат педагогічних наук, доцент
Д. В. Кудінов – доктор історичних наук, доцент
Г. Л. Єфремова – кандидат педагогічних наук
О. І. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор
С. М. Панченко – кандидат психологічних наук, доцент
А. А. Сбруєва – доктор педагогічних наук, професор
Л. О. Сущенко – доктор педагогічних наук, доцент
В. Б. Харламенко – кандидат педагогічних наук, доцент
Л. М. Чеканська – кандидат психологічних наук, доцент

О 72 **Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка** : матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції, 8 грудня 2016 року :
у 3 ч. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. – Ч. 2. – 326с.

ISBN 978-617-7487-07-3

У збірнику представлені матеріали доповідей та повідомлень учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка», що розкривають теоретичні та практичні основи розвитку інноваційних процесів в освіті, особливості впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, розвиток соціально-психологічного потенціалу особистості в умовах інноваційних змін в освіті, ретроспективний погляд на інновації в навчально-виховному процесі та управлінні, культурологічні, етнологічні та філософські засади освітніх інновацій та вплив інноваційних процесів на управління освітою в сучасному світі та розвиток суспільства.

УДК 37:001.895(063)

ББК 74.00я43

ISBN 978-617-7487-07-3

© КЗ Сумський ОІППО, 2016
© ФОП Цьома С.П., 2016.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ III. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Бабаліч Вікторія

Актуальні проблеми формування соціальної компетентності у фахівця фізичного виховання та спорту та підходи до їх вирішення....11

Бережна Світлана

Професійна готовність випускника педагогічного вузу здійснювати виховну роботу у сучасному освітньому середовищі15

Бигар Ганна, Боднарь Аліна-Олена

Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до виховної діяльності.....18

Білоус Тетяна

Щодо сутності понять «тренуваність» та «тренування» у працівників органів внутрішніх справ України до роботи в екстремальних умовах.....21

Герлянд Тетяна

Розвиток проєктувальних вмінь учнів професійно-технічних навчальних закладів: функціональна реалізація за сучасних умов.....26

Гордієнко Валентина

психолого-педагогічні особливості формування професійно-мовленнєвої готовності у студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації28

Дем'яненко Ольга

Мовна підготовка і розвиток культурного інтелекту майбутніх учителів.....31

Зосименко Оксана

Деякі аспекти реалізації професійно орієнтованого середовища у процесі організації проєктної діяльності майбутніх педагогів.....34

Клименко Марина

Формування кар'єрної компетентності майбутніх інженерів-механіків як актуальна проблема в суспільстві сталого розвитку37

Клименюк Наталія	
Педагогічні умови формування соціально-особистісних компетенцій у майбутніх соціальних працівників на засадах співтворчості викладача і студента	40
Коваленко Оксана	
Професійна компетентність майбутніх авіафахівців.....	44
Литовченко Ірина	
Навчання персоналу в американських організаціях в умовах суспільства знань	48
Лущик Юлія	
Придатність до працевлаштування у контексті вищої аграрної освіти Великої Британії.....	51
Тихонова Тетяна, Нелепова Альона	
Таксономії результатів навчання IT-дисциплін професійної освіти майбутніх агрономів.....	54
Пташенчук Оксана	
Організаційно-педагогічні умови як інноваційний ресурс формування дослідницької компетентності майбутніх учителів біології.....	58
Радченя Ірина	
Підготовка майбутнього учителя початкових класів до формування життєвотворчого потенціалу	62
Рехтета Любов	
Ефективні шляхи формування професійної компетенції в процесі підготовки майбутніх вчителів початкової школи	65
Русіна Неля, Петрова Ольга, Кийко Неля	
Професійні вправи як важливий чинник у підготовці майбутніх фахівців землевпорядкування: досвід Республіки Польщі.....	69
Сущенко Роман	
Пріоритети модернізації та оновлення професійної підготовки майбутніх фахівців залізничного транспорту	72
Ткаченко Наталія	
Теоретико-методологічні основи формування професійного іміджу майбутніх учителів іноземної мови з урахуванням положень концепції «нова українська школа».....	75

Фоломєєва Наталія	
Технічна складова процесу фахової підготовки сучасного вчителя музичного мистецтва в ході навчання у навчально – науковому інституті культури і мистецтв.....	79
Фоменко Тетяна	
Формування соціокультурної компетентності майбутніх аграріїв у процесі використання кейс-методу.....	83
Харламенко Валентина	
STEM-освіта в Україні: від компетентного випускника до професіонала.....	86
Хрокало Геннадій	
Основи наукових досліджень у коледжі.....	91
Чагайда Оксана	
Морська освіта в Україні: проблеми та перспективи.....	94
Чернякова Жанна	
Формування готовності майбутніх педагогів до інноваційної професійної діяльності.....	98
Ящук Сергій	
Формування професійно-правової компетентності майбутніх соціальних працівників: методика організації та проведення експериментальних досліджень.....	102

РОЗДІЛ IV. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА В СВІТІ

Базиль Людмила	
Літературознавча компетентність педагога-філолога як складне особистісно-професійне утворення.....	106
Волошко Ганна	
Педагогічні професії майбутнього.....	109
Гавриш Інна	
Зміст готовності молодого вихователя до здійснення самопідготовки у системі функціонування ГПД.....	112
Грицай Сергій	
Політична культура вчителя-важлива складова освітньої компетенції.....	115

Калюжна Тетяна	
Готовність педагога до інноваційної діяльності як важлива професійна якість.....	119
Коваленко Світлана	
До проблеми функціональної неграмотності дорослого населення: шляхи подолання з досвіду Великої Британії	122
Кожем'якіна Ірина	
Професійна мовленнєва компетентність вчителя початкових класів у форматі сучасного розвитку освіти	126
Марченко Альона	
Специфіка організації діяльності з виявлення, вивчення, узагальнення передового педагогічного досвіду	129
Матковська Марина	
Роль післядипломної освіти у процесі підвищення професійної майстерності педагога.....	133
Мелешко Інна	
Неформальна освіта дорослих як важлива складова системи освіти Фінляндії.....	136
Молнар Тетяна	
Роль самоосвітньої діяльності у професійному зростанні вчителя	139
Мынбаева Айгерим	
Дидактическая креативность и Арт-технологии в деятельности педагога	142
Осова Ольга	
Проблема інноваційних методів навчання у педагогічній практиці педагогів Німеччини	147
Павленко Людмила	
Розвиток творчого потенціалу вчителя – інноваційні підходи	151
Панасюра Ганна	
Дослідницька компетентність як важлива складова професійної компетентності вчителів природничих дисциплін	155
Пінчук Діана	
Самотивація як засіб оптимізації самоосвітньої діяльності викладачів системи післядипломної педагогічної освіти.....	157
Плачинда Тетяна	
Викладацька діяльність фахівців непедагогічних спеціальностей	161

Постригач Надія	
Теоретико-методологічні аспекти розвитку освіти дорослих у грецькому науковому дискурсі	165
Сулима Оксана	
Медіаосвіта педагогів ФРН	169
Сущенко Лариса	
Професійне самовдосконалення педагогів у післядипломний період як наукова проблема.....	171
Федорець Василь	
Педагогічна герменевтика біологічної онтології серця в контексті формування методології розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителя фізичної культури.....	175
Чхайло Людмила	
Професійна компетентність учителя – основа педагогічної майстерності	182

РОЗДІЛ V. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Антонченко Марія	
використання Internet-ресурсів у професійній діяльності педагогічних працівників.....	186
Бірюкова Лариса	
Використання засобів комп'ютерних технологій профільної підготовки вчителя музичного мистецтва	189
Болілий Василь, Резіна Ольга, Копотій Вікторія	
Підготовка викладачів університету до створення та використання електронних навчальних курсів.....	192
Будянський Дмитро	
Використання мультимедіа технологій при вивченні риторики у вищих навчальних закладах.....	195
Волкова Тетяна	
Інформаційно-комунікаційні технології в освіті.....	199
Воробьева Ольга, Осетинский Игор	
Проблемы интеграции компьютерных технологий в современной школе.....	202

Губіна Оксана	
Використання сучасних технологій відкритої освіти в системі безперервного навчання.....	205
Деменко Олександра, Дігтяр Оксана	
Переваги та недоліки використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках математики	208
Івашина Людмила	
Можливості використання інформаційних т ехнологій у діяльності керівника навчального закладу	211
Кечик Ольга	
Use of technology in teaching english	215
Косова Тетяна	
тенденції використання комп'ютерних технологій E-Learning в технічному вузі при викладанні англійської мови.....	218
Кошляк Ольга	
Дистанційне навчання як метод і технологія в підготовці молодших спеціалістів	222
Кривенко Наталія	
Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на уроках суспільних дисциплін у закладах професійно-технічної освіти.....	225
Лук'янова Юлія	
Інноваційні моделі навчання: E-Learning	229
Павленко Ірина, Шевченко Тетяна	
Сервіси мережі Інтернет у навчальному процесі	233
Процай Людмила, Гібалова Наталія	
Використання хмарних технологій у дослідницьких проектах при вивченні математичної статистики.....	237
Семеніхіна Олена, Друшляк Марина	
З досвіду підвищення кваліфікації вчителів математики у контексті інформатизації математичної освіти.....	240
Шеденко Ніна	
Учнівський проект «Мультфільм» як засіб поширення української культури у світі.....	243
Шкатула Олександр	
До питання використання соціальних мереж у навчальному процесі	247

Щербина Юлія	
E-Learning tools and their use in language teaching.....	249
Яковенко Вікторія	
Модель інтегрованого навчання природничих дисциплін на допрофесійному етапі підготовки іноземних студентів.....	253
Ovadiuk Olga	
Advantages of powerpoint and prezi presentations in teaching foreign languages	256

РОЗДІЛ VI. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН В ОСВІТІ

Борисов В'ячеслав	
Теоретичні основи формування конструктивного перфекціонізму педагога	259
Борцова Муза	
Акцентуації характеру як різновид дисгармонійного психічного розвитку підлітків	261
Вронська Вікторія	
Комунікативний компонент як аспект психологічного потенціалу особистості медичних сестер ДНЗ.....	264
Гільова Лариса	
Широкий погляд на психологію здоров'я сутнісні характеристики, різновиди, механізми збереження.....	267
Дідик Наталія	
Форум-театр як інноваційна методика соціально-психологічної роботи.....	269
Марущак Валентина	
Саморозвиток як фактор становлення інтелектуально – обдарованої особистості	273
Михальчук Юлія	
Професійна самореалізація студентів вузу: успішність та перепони.....	277
Панченко Світлана	
Ціннісно-сміслові детермінанти успішного самоздійснення дорослих	281
Пасько Катерина	
Арт-терапія як інноваційна технологія сучасної освітньої системи	285

Пухно Світлана	
Розвиток творчого потенціалу майбутнього вчителя в умовах інноваційних змін в освіті	289
Ревакина Елена, Коляда Михаил	
Проблема формирования личности в процессе профессиональной подготовки в условиях инновационных изменений	291
Сергєсва Інесса, Солодка Олена	
До проблеми життєстійкості особистості в підлітковому віці	295
Тарасова Тетяна	
Сучасні психолого-педагогічні виклики щодо навчального процесу у загальноосвітній школі	298
Троїцька Марина	
Прояви толерантності у психологічному ставленні до побутового насильства як соціально-психологічного явища.....	302
Чеканська Лариса	
Корекційно-розвивальна робота щодо розвитку адаптаційних можливостей ліворуких дітей молодших класів.....	304
Шевчишена Оксана	
Психолого-педагогічні підходи до розвитку особистості обдарованої дитини в умовах інноваційних змін шкільної освіти	306
Jacob Owusu Sarfo, Henry Adusei	
Core vs. elective math anxiety: a case of male senior high students in Ghana.....	310
Petrov Vladimir	
Teoria spojecznego uczenia sik alberta bandury	313
НАШІ АВТОРИ	317

- «Київський політехнічний інститут». – Київ, 2013. – Вип. 2. – С. 77–82.
2. Огієнко О.І. Освіта дорослих: досвід скандинавських країн для України / Огієнко О.І. // Наук. вісник Чернів. нац. ун-ту імені Юрія Федьковича: зб. наук. праць. – Сер. Педагогіка та психологія. – Чернівці, 2009. – Вип. 451. – С.110–123.
 3. Огієнко О.І. Скандинавська освіта дорослих як соціальний інститут / О.І. Огієнко // Наук. записки Ніжин. держ. ун-ту імені М. Гоголя. Психол.-пед. науки. – Ніжин, 2008. – № 5. – С. 189–192.
 4. Niemi J.A. Adult Education Research in Finland / J.A. Niemi, A.A. Johnson // Paper presented at the Adult Education Conference. Vancouver, British Columbia, May 15, 1980. – 15 p.

Молнар Тетяна
(Мукачеве, Україна)

РОЛЬ САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНОМУ ЗРОСТАННІ ВЧИТЕЛЯ

The paper considers the problem of self-education as a form of the teacher's professional skills improvement. On the basis of theoretical analysis of psychological and pedagogical sources the essence of self-education of the teacher is specified, the main tasks and directions of educational activities of an elementary school teacher are determined.

Key words: *self-education, self-improvement, elementary school teacher, professional activity.*

Інноваційні процеси, які відбуваються в сучасній школі, докорінно змінюють вимоги до підвищення професіоналізму вчителя. Сучасний педагог має бути готовим до змін, що відбуваються в системі освіти, здатним сміливо приймати педагогічні рішення, виявляти ініціативу, творчість. Нові вимоги до вчителя на перше місце ставлять систематичну самостійну роботу з розвитку професійної компетентності, поглиблення теоретичних знань та практичних умінь. Відтак, проблема самоосвіти стає все більш актуальною.

Ідея взаємозв'язку освіти й самоосвіти знайшла розвиток у роботах О.Арета, О.Бодальова, А.Ковальова. Сутність, структуру та зміст самоосвіти обґрунтовано в працях О.Кочетова, Є.Павлютенкова, Є.Тонконогої. Питання професійної самоосвіти, зокрема застосування психолого-педагогічних знань у самоосвітній діяльності вчителя, самоосвіта молодого педагога як умова вдосконалення його професійної діяльності розкриті Б.Зязіним, Д.Казихановою, І.Наумченко.

Самоосвіта – це неперервний процес саморозвитку та самовдосконалення. Самоосвіта вчителя є основною формою підвищення професійної педагогічної компетентності, яка полягає в удосконаленні знань та узагальненні педагогічного досвіду шляхом цілеспрямованої самоосвітньої роботи [4]. Глобальною метою самоосвітньої діяльності є створення власної професійної «Я-концепції», яка відображає педагогічне кредо вчителя.

Необхідність самоосвіти диктується, з одного боку, самою специфікою вчительської діяльності, її соціальною роллю, з іншого – реаліями і тенденціями неперервної освіти, що пов'язані з постійно мінливими умовами педагогічної праці, потребами суспільства, еволюцією науки і практики, зростаючими вимогами до фахівця, здатності швидко і адекватно реагувати на зміну суспільних процесів і ситуацій, готовності перебудовувати свою діяльність, вміло вирішувати нові, більш складні завдання.

Встановлено, що основними завданнями самоосвітньої діяльності вчителя початкової школи є: удосконалення теоретичних знань; оволодіння новими формами, прийомами навчання й виховання; вивчення та впровадження у практику перспективного педагогічного досвіду, новітніх досягнень педагогіки та психології, нових педагогічних технологій; розвиток у школі інноваційних процесів [3].

Так, самоосвітня діяльність включає науково-дослідницьку експериментальну роботу з певної проблеми; вивчення наукової, педагогічної, психологічної та методичної літератури; участь у колективних та групових формах методичної роботи навчального закладу та районного методичного кабінету; вивчення педагогічного досвіду (безпосередньо – колег у навчальному закладі, опосередковано – через літературу); практичну апробацію власних матеріалів.

Найважливішими напрямками самоосвітньої роботи можна назвати вивчення нових програм та підручників, розуміння їх особливостей та вимог, вивчення додаткового наукового матеріалу, самостійне розв'язання освітніх задач, оволодіння технічними засобами навчання, комп'ютером тощо [2].

Самоосвіта дає ефективні результати у тому випадку, коли вона здійснюється цілеспрямовано та систематично. Корисно скласти індивідуальний план самоосвіти. Як показує досвід, учитель в змозі виділити на підвищення кваліфікації 7-9 год. на тиждень (виключаючи безпосередню підготовку до уроків). В ці години входить і відвідування

методичних об'єднань, лекторіїв, диспути, практикуми, проблемні семінари та інші види колективної й індивідуальної роботи, спрямовані на вивчення наукової літератури й передового досвіду кращих учителів.

Найбільшу увагу в процесі самоосвітньої роботи з підвищення фахової майстерності бажано приділяти формуванню вміння аналізувати власну діяльність, стан навчально-виховного процесу та діяльність колег; концентрувати свої зусилля для досягнення поставленої мети, конкретних завдань; оптимально відбирати зміст, необхідні форми й методи діяльності; бачити, розуміти й усвідомлювати проблеми, визначати загальні цілі, уміння виокремлювати пріоритети; прогнозувати, проектувати і планувати свою роботу; володіти методами самоконтролю й самооцінки, педагогічного діагностування [3].

Чільне місце у підвищенні фахового рівня вчителя займає робота над індивідуальною методичною, педагогічною, психологічною темою (проблемою), яка спонукає вчителя до пошуку, досліджень, експериментів, глибокого вивчення й апробації [1].

Як бачимо, самоосвіта передбачає не просто закріплення професійних знань або засвоєння вже відомої наукової інформації, а має за мету придбання нових наукових і методичних знань, оволодіння засобами застосування їх у практичній діяльності.

Таким чином, основним напрямом удосконалення педагогічної майстерності вчителя початкової школи є професійне самовдосконалення шляхом цілеспрямованої самоосвітньої діяльності. Суть самоосвіти полягає у оволодінні технікою та культурою розумової праці, вмінні долати проблеми, самостійно працювати над власним удосконаленням, у тому числі професійним.

Самоосвітня діяльність як засіб професійного самовдосконалення буде продуктивною за наявності наступних ознак: закріплення професійних знань і засвоєння вже відомої наукової інформації; безупинне поповнення методичних знань на основі попередньої підготовки; застосування професійних знань у власній практичній діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кисельова О.Б. Самоосвіта як невід'ємна складова підготовки вчителя до професійної діяльності в умовах профільного навчання / О.Б. Кисельова // Педагогічні науки. Профільна освіта: [зб. наук. праць]. – Ч. 1. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2009. – С. 65-72.
2. Ксьонзенко М. Самовиховання вчителя як невід'ємна частина його професійного самовдосконалення / М. Ксьонзенко // Наукова скарбниця освіти Донеччини № 1(8), 2011. – С. 84-87.

3. Малихін О.В. Методичні рекомендації для формування у майбутніх учителів потреби в професійній самоосвіті. – Кривий Ріг: КДПУ, 2000. – 24 с.
4. Щолок О.Б. Компетентність самоосвіти як невід'ємна складова підготовки фахівця / О.Б. Щолок // Нові технології навчання: [наук.-метод. збірник. Спец. випуск]. – К.: Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти, 2006. – С. 76-78.

Айгерим Мынбаева
(Алматы, Казахстан)

ДИДАКТИЧЕСКАЯ КРЕАТИВНОСТЬ И АРТ-ТЕХНОЛОГИИ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГА

Развитие педагогической и дидактической креативности современного педагога как профессионального качества становится важной задачей системы профессионального педагогического образования. По Щербаковой Е.Е., «педагогическая креативность состоит из коммуникативной и дидактической. Коммуникативная креативность опирается на диалог и импровизацию. Дидактическая креативность включает в себя восприимчивость к интеллектуальным ценностям, а также способность к новаторству. Целью дидактической креативности является сочетание восприимчивости к интеллектуальным ценностям со способностью к новаторству». Чрезвычайно важно подчеркнуть мысль автора о том, что «составляющие коммуникативной и дидактической креативности являются основой педагогических способностей. Педагогические способности влияют на способность к педагогическому творчеству, которая, в свою очередь, развивает интуиции. На стыке интуиции, способности к педагогическому творчеству и общего интеллекта рождаются творческие свершения» [1].

Развивая идеи Щербаковой Е.Е. о дидактической креативности, мы акцентируем внимание на владении педагогов инновационными методами, средствами и технологиями обучения. Для этого необходимо переосмысление учителем современных дидактических основ, обновленная философия образования, ведущая к активному применению творческих методов обучения. Через применение творческих методов обучения активно может быть развита креативность и творческие способности самих учащихся.

В нашем понимании дидактическая креативность включает ценность творческой деятельности педагога, знания современных

Наукове видання

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ:
ФІЛОСОФІЯ, ПСИХОЛОГІЯ,
ПЕДАГОГІКА**

*Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції*

У трьох частинах

Частина 2

Відповідальна за випуск *О. В. Зосименко*
Комп'ютерний набір і верстка *О. В. Зосименко, С. П. Цьома*

Здано на виробництво 29.11.2016.
Формат 60x84/16. Гарнітура Cambria. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 18,95. Ум. фарб.-відб. 18,95.
Обл.-вид. арк. 18,05. Тираж 100 пр.
Вид. № 85.

Видавець і виготовлювач:
ФОП Цьома С.П., 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.
Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.